

Et dansk mindretalscenter: Fra drøm til virkelighed i Tarp

Storartet donation fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal gør samling af mindretallet muligt.

BEVILLING

Daniel Dürkop

Kommunikation@skoleforeningen-org

Med en meget stor bevilling på 200 millioner kroner har A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal nu åbnet dørene for et nyt kapitel i mindretalslivet i hjertet af Sydslesvig. Kapitlet består af ny en grundskole fra 1.-6. klasse til 150-180 elever med idræts- og foreningsfaciliteter. Det nye byggeri vil også fungere som samlingssted og omdrejningspunkt for mindretallet og det øvrige samfund i Sydslesvig.

For et år siden tilføjte A.P. Møller Fondens drømmene om et nyt dansk mindretalscenter i Tarp liv med en bevilling på 50 millioner kroner til at opføre et nyt dagtilbud for 100 børn i byen, som var første etape af projektet. Samtidig blev der afholdt en arkitektkonkurrence for, hvordan en fremtidsvision for et egentligt mindretalscenter i Tarp kunne se ud. Det er det samlede mindretalscenter, som nu kan realiseres.

- Med afsæt i familiens tilknytning til Romø og særligt krigenes påvirkning af grænseegnen, var A.P. Møller optaget af det danske mindretals forhold og samspil med det omgivende samfund på begge sider af grænsen. Det kommende mindretalscenter i Tarp står derfor

Arkitektforslaget fra AARTs Foto: Skoleforeningen

Fondens hjerte nært, siger A.P. Møller Fondens formand Ane Mærsk Mc-Kinney Uggla.

Det er Sydslesvigsk Skoleforening, som har modtaget donationerne.

Taknemmelighed

- Vi er meget taknemmelige for at A.P. Møller Fondens kun et år efter sin gave til opførelsen af et dagtilbud gør det muligt, at vi kan virkeliggøre vores samlede vision for Tarp. Med arkitektfirmaet AART Architects vinderprojekt i arkitektkonkurrencen har vi fået billeder på denne drøm. En lille dansk mindretalslandsby kan blive rammen om mindretalslivet i Tarp og op-

land, siger Skoleforeningens formand, Paul Salwik.

Mindretalscentret kommer til at rumme dagtilbud, skole, foreningsliv, idrætsaktiviteter, kulturelle begivenheder og Sundhedstjenesten.

- A.P. Møller Fondens donation går længere end blot at give Skoleforeningen en skole. Den giver det danske mindretal et samlingssted for alle generationer – et hjerterum i hjertet af Sydslesvig for både unge og gamle, siger Paul Salwik.

Både Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) og Sydslesvigsk Forening (SSF) har været med til at finde vinderen af arkitektkonkurrencen om mindretalscentret. SSFs forklarende, Gitte

Hougaard-Werner og SdUs formand Kay von Eitzen glædes over nyheden:

Samlingssted

- Det er vores fælles ambition at skabe et dejligt samlingssted for hele mindretallet i Tarp og omegn. Et sted, der kan rumme alle facetter af vores mindretalsliv, og som er til gavn for os alle. Vi ser frem til et spændende og konstruktivt samarbejde omkring det fantastiske projekt, siger Gitte Hougaard-Werner.

For Kay von Eitzen er det også vigtigt, at de lokale og især de unge involveres i processen:

- Vi vil arbejde for, at vi får et mindretalscenter der tiltrækker alle aldersgrupper, siger han.

Forkvinden for Dansk Sundhedstjeneste, Randi Kuhnt, ser i et mindretalscenter en stor gevinst for arbejdet i Tarp.

- Her kan vi skabe en lokal basis for Dansk Sundhedstjeneste, der både står for skolesundhedstjenesten og for hjemmeplejen for medlemmer af det danske mindretal, siger Randi Kuhnt.

Georg Thomsen er skoleleder på Trene-Skolen i Tarp og den lokale formand for distriktet SSF Trene-dalen. Sammen med Majbrit Herrguth fra Tarp Daginstitution sætter han rammer for de unges danske opvækst på egnen.

- Et helt nyt mindretalscenter, hvor vi kan uddybe vores pædagogiske praksis, intensivere og forbedre overgangene mellem institutionerne og få rammerne til en verden af muligheder for de unge, er en fantastisk gave. Mindretalscentret vil give alle generationer i de danske familier et fast holdepunkt i deres tilværelse - både som vuggestuebarn, dagtilbudsbarn, førskolebarn, elev, forældre, bedsteforældre og familie. Udtrykket "fra vuggestue til studentehue" vil få et helt nyt forankringspunkt. Det nye mindretalscenter vil helt naturligt være det kommende faste omdrejningspunkt for både lærdom, personlig udvikling, sport og kultur for hele danskheden i området, siger Georg Thomsen.

Arbejdet med at forberede byggeriet går nu i gang. Det er den foreløbige forventningen, at første etape af det nye mindretalscenter kan slå dørene op i midten af 2026 og de resterende etaper få år efter.

RESÜMEE

A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal macht es möglich, dass in Tarp ein Zentrum für die Minderheit entsteht.

Børnebiike i Risum

Traditioner har en stor betydning i sprog- og kulturindlæringen.

FESTER

Daniel Dürkop

Kommunikation@skoleforeningen.org

I denne uge var der børnebiike på Risum Skole. Den dansk-frisiske skole i landsbyen er hvert år samlingssted for frisiske børn fra skolen og dagtilbud samt den tyske naboskole og dagtilbud, når biikefesten fejres. Det er ikke om aftenen, men om formiddagen, så alle, også de allermindste, kan være med. Biikefesten er en af de vigtigste fester i den frisiske kultur, og fejringen er meget traditionel.

- Det er vigtigt, at der er noget genkendeligt for børnene, derfor er traditionerne vigtige i kultur- og sprogindlæringen, siger skolelederen på Risum Skole, Berit Nommensen.

I Risum er der blandt andet en lang tradition for, at eleverne spiller teater og synger frisiske sange – også moderne sange, hvor teksterne er blevet oversat til frisk. Teaterstykket i år handlede om de

udfordringer, der forekommer ved den frisiske kyst: En bortført dansk prinsesse, frisiske pirater på en sø (Helgoland) og selvfølgelig en skat.

I dagens anledning havde Thora og Nele fra Risum Skole og Sicke fra A. P. Møller Skolen øvet sig på at spille akkordeon til to af de sange, som blev sunget. De havde haft fire uger til at lære at spille på instrumenterne, og deres indsats fik klapsalver fra publikum.

Bålet

Højdepunktet blev tændingen af biikebålet. Med de lige så traditionelle hede vigere i hænderne samledes børnene foran bålet for at synge flere sange.

Oprindelsen til biike-traditionen er uklare. I middelalderen skulle bålet sandsynligvis drive onde ånder væk og beskytte det nye frø. På øerne blev Biike-bålet senere brugt til at sige farvel til hvalfangerne. I det 17. og 18. århundrede bestod fyrene stadig af primitive fyr på strandene, som fungerede som navigati-

Børnebiike på Risum Skole. Foto: Daniel Dürkop

onshjælp for sømænd og hvalfangerne. De store fyrårne, der bruges i dag, kom sandsynligvis først til i midten af det 19. århundrede. Også

tænding af Biike-bålet om aftenen den 21. februar blev først indført i slutningen af det 19. århundrede.

RESÜMEE

Diese Woche wurde das frisische Biike brennen an der Risum Schölj gefeiert.

Din medlemsavis
Fokus

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Stuhrsallee 22
24937 Flensburg
Tlf.: 0461 5047 0

www.skoleforeningen.org

post@skoleforeningen.org

Facebook/skoleforeningen

Redaktion:
Daniel Dürkop,
kommunikations-
medarbejder hos
Skoleforeningen